

н. Закон № 24
от 04.04.14.

53

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**“Кыргыз Республикасынын калкынын радиациялык коопсуздугу жонундо”
Кыргыз Республикасынын Мыйзамына озиортуулорду киргизүү тууралуу**

2014-жылдын 26-февралында

Кыргыз Республикасынын Жогорку
Кенешин тарабынан кабыл алынган

1-берене. “Кыргыз Республикасынын калкынын радиациялык коопсуздугу жонундо” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенешинин Жарысы, 1999-ж., № 12, 529-ст.) төмөнкүдей өзгөртүүлөр киргизилсип:

1. 2-статьянын 2-бөлүгү төмөнкүдей редакцияда баяндасын:

“Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган, мыйзамда белгиленген гаргипте күчүнө киргеп эл аралык келишимдер, опиондой эле радиациялык коопсуздук жагындағы эл аралык укуктун жалпы таанылган принциптери жана ченемдерди Кыргыз Республикасынын укуктук тутумчун курамлык болутү болуп саналат.”.

2. 5-статья төмөнкүдей редакцияда баяндасын:

**“5-статья. Радиациялык коопсуздукту камсыз кылуу чойрөсүндөгү
аткаруу бийлик органдарынын гутуму**

1. Радиациялык коопсуздукту камсыз кылуу чойрөсүндөгү мамлекеттик башкарну
Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан жүзүүгө ашырынаг.

**2. Радиациялык коопсуздукту камсыз кылуу чойрөсүндөгү саясаты ингеги чыгуу
жана козомөлдөө-контролдо функцияларын жүзүгө ашыруу Кыргыз Республикасынын
Өкмөтү аныктаган ыйарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан жүзүө
апырылаат.”.**

3. 7-статья төмөнкүдей редакцияда баяндасын:

**“7-статья. Радиациялык коопсуздукту камсыз кылуу чойрөсүндо
мамлекеттик ченемдештириүү**

Радиациялык коопсуздукту камсыз кылуу чойрөсүндо мамлекеттик ченемдештириүү санттардык эрежелердин жана ченемдердин, гипнепалык ченемдердин, радиациялык коопсуздук эрежелеринин, мамлекеттик стандарттардын, курулуш

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**О внесении изменений в Закон Кыргызской
Республики «О радиационной безопасности населения
Кыргызской Республики»**

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики

26 февраля 2014 года

Статья 1. Внести в Закон Кыргызской Республики «О радиационной безопасности населения Кыргызской Республики» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 1999 г., № 12, ст. 529) следующие изменения:

1. Часть 2 статьи 2 изложить в следующей редакции:

«Вступившие в установленном законом порядке в силу международные договоры, участникей которых является Кыргызская Республика, а также общепризнанные принципы и нормы международного права в области радиационной безопасности являются составной частью правовой системы Кыргызской Республики.».

2. Статью 5 изложить в следующей редакции:

«Статья 5. Система органов исполнительной власти в сфере
обеспечения радиационной безопасности

**1. Государственное управление в сфере обеспечения радиационной безопасности
осуществляется Правительством Кыргызской Республики.**

**2. Выработка политики и осуществление надзорно-контрольных функций в
сфере обеспечения радиационной безопасности реализуются уполномоченными
государственными органами, определяемыми Правительством Кыргызской
Республики.».**

3. Статью 7 изложить в следующей редакции:

«Статья 7. Государственное нормирование в сфере обеспечения
радиационной безопасности

Государственное нормирование в сфере обеспечения радиационной
безопасности определяется соответствующими техническими регламентами.

ченемдеринин жана эрежелеринин, эмгекті коргоо эрежелериниң маселелерин озун оқынудағы мамлекеттік контролдегі жаңа көзомөлдүк жүзеге ашырууча атайдын ыйгарым укугу бар мамлекеттік уюмдар менен” деген сөздөр “радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу көзомолдоо жана контролдоо бөйинчалык ыйгарым укуктуу мамлекеттік орган менен” деген сөздөргө алманытырылышы.

4. 9-статьянын 2-бөлүгүндө “радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу жаңындағы мамлекеттік контролдегі жаңа көзомөлдүк жүзеге ашырууча атайдын ыйгарым укугу бар мамлекеттік уюмдар менен” деген сөздөр “радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу көзомолдоо жана контролдоо бөйинчалык ыйгарым укуктуу мамлекеттік орган менен” деген сөздөргө алманытырылышы.

5. 10-статья төмөнкүдөй редакцияда баяндалысы:

“10-статья. Кыргыз Республикасының Окмөтүпүн радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу ыйгарым укуктары

Кыргыз Республикасының Окмөтүпүн радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу ыйгарым укуктарына томонкүлор кирет:

- 1) калкын, айланы-чойронун радиациялык коопсуздугутун камсыз кылуу;
- 2) радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойрасунлогу мамлекеттік саясатты аныктоо;
- 3) радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу ыйгарым, укуктуу мамлекеттік органдарды аныктоо;
- 4) из компетенциясының чектеринде радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу ченемдик укуктук актыларды кабыл алуу, онандай өле алардын сакталынын контролдоо, анын ичинде:
  - а) радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу олкөлүк программаны кабыл алуу;
  - б) радиоактивдүү булганаш зоналарда калкын жашоосунун озгочо режимдерин киргизүү;
  - в) жарандардын ден соолугуна зиян келтирүүнүн жогорку тобокелдиги жана алардын мүлкүнү радиациялык таасир көрсөтүү менен шартталған зиян келтиргендик учун компенсациялардың түрлөрүн жана олчомдорун аныктоопун тартибии белгилөө.”
  - г) радиациялык кырсыктын патыйжасында жарандардын ден соолугуна келтирилген зияндын жана алардын мүлкүнү келтирилген чыгымдардың ордун толтуруунун тартибии белгилөө.”

6. 11-статья төмөнкүдөй редакцияда баяндалысы:

“11-статья. Ййгарым укукуу мамлекеттік органдарды жана жергиликтүү оз алдынча банккаруу органдарынын радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу ыйгарым укуктары

1. Озгочо кырдаалдар бөйинчалык ыйгарым укуктуу мамлекеттік органдын радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу компетенциясына томонкүлор кирет:
  - 1) радиациялык коопсуздуқтуу камсыз кылуу чойросунлогу олкөлүк программаларды ингеш чыгуу жана инке анызуу;
  - 2) күчтүү радиоактивдүү булганууга дуундар болгон обьекттерде радиациялык коопсуздуқтуу абалынын экспертигү баа берүү;

включающими в себя вопросы санитарных правил и норм, гигиенических нормативов, правил радиационной безопасности, государственных стандартов, строительных норм и правил, правил охраны труда, и другими нормативными правовыми актами.».

4. В части 2 статьи 9 слова «со специально уполномоченными государственными органами, осуществляющими государственный надзор и контроль в области обеспечения радиационной безопасности» заменить словами «с уполномоченным государственным органом по надзору и контролю в сфере обеспечения радиационной безопасности».

5. Статью 10 изложить в следующей редакции:

«Статья 10. Полномочия Правительства Кыргызской Республики в сфере обеспечения радиационной безопасности

К полномочиям Правительства Кыргызской Республики в сфере обеспечения радиационной безопасности относятся:

- 1) обеспечение радиационной безопасности населения, окружающей среды;
- 2) определение государственной политики в сфере обеспечения радиационной безопасности;
- 3) определение уполномоченных государственных органов в сфере обеспечения радиационной безопасности;
- 4) принятие, в пределах компетенции, нормативных правовых актов в сфере обеспечения радиационной безопасности, а также контроль за их соблюдением, в том числе:
  - а) принятие страновой программы в сфере обеспечения радиационной безопасности;
  - б) введение особых режимов проживания населения в зонах радиоактивного загрязнения;
  - в) установление порядка определения видов и размеров компенсаций за повышенный риск причинения вреда здоровью граждан и нанесение ущерба их имуществу, обусловленных радиационным воздействием;
  - г) установление порядка возмещения причиненных вреда здоровью граждан и убытков их имуществу в результате радиационной аварии.».

6. Статью 11 изложить в следующей редакции:

«Статья 11. Полномочия уполномоченных государственных органов и органов местного самоуправления в сфере обеспечения радиационной безопасности

1. К компетенции уполномоченного государственного органа по чрезвычайным ситуациям в сфере обеспечения радиационной безопасности относятся:

- 1) разработка и реализация страновых программ в сфере обеспечения радиационной безопасности;
- 2) экспертиза оценка состояния радиационной безопасности на объектах потенциального радиоактивного загрязнения;
- 3) организация и проведение оперативных мероприятий в случае угрозы

3) радиациялык кырсыктардын келин чыгуу коркунчтары болгон учурда ыкчам иш-чараларды уюштуруу жана откоруу;

4) тиешелүү аймактардагы радиациялык кырсыктардын кесенеттерин жоо боюнча иш-чаралардын ишке аныруу;

5) тиешелүү аймакта радиациялык жагдай жөнүндө калкка маалымдоо;

6) езгөчө кырдаандар боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын карамагында турган уулу кен калдыктары комүнген жерлердин жана кен таштандыларынын калыбына көлтириүү боюнча реабилитациялык программаларды радиациялык коопсузлуктун эл аралык критерийлөрнө ылайык иштеп чыгуу;

7) радиациялык коопсузлукту камсыз кылуу чойросундогу эл аралык кызметчилердөн жузеге аныруу жана эл аралык көнинимдер боюнча милицеемдерди аткаруу.

2. Саламаттысты сактоо жагындагы мамлекеттик ыйгарым укуктуу органдын радиациялык коопсузлукту камсыз кылуу чойросундогу компетенциясына томонкулор кирет:

1) радиациялык коопсузлукту камсыз кылуу чойросундогу олкодук программаларды иштеп чыгууга жана ишке анырууга катышуу;

2) иондоңтуруучу нурлануупул булактары менен иштөө боюнча гигиеналык нормативдерге, эрежелертөрдө тиешелүү чөнөмдөк үкүктүк актыларды иштеп чыгуу;

3) тиешелүү аймактарда радиациялык кырсыктардын кесенеттерин жоо боюнча иш-чараларды макулдапуу;

4) тиешелүү аймакта радиациялык жагдай менен шартталған саламаттык абалы жөнүндө калкка маалымдоо;

5) тиешелүү аймакта радиациялык жагдайды контролдоо жана калктын нурлануу дозасын эсепке алуу;

6) Кыргыз Республикасынын аймагында уулу кен калдыктары комүнген жерлердин жана кен таштандыларынын абалын контролдоо.

3. Экология жагындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын радиациялык коопсузлукту камсыз кылуу чойресундогу компетенциясына томонкулор кирет:

1) радиациялык коопсузлукту камсыз кылуу чойросундогу олкодук программаларды иштеп чыгууга жана ишке анырууга катышуу;

2) айланы-чойронун радиоактивдүү булганынын мониторинги;

3) иондоңтуруучу нурлануу булагын очидүрүүчүү, найдалануучу, кайра иштеп чыгуучу жана көркөтөн чыгаруучу уюмдарды, мекемелерди, анын ичинде коргонуу маанинспедиердө тиешелүү аймакка жашаптыруу жөнүндө чечимдерди кабыл алууга катышуу;

4) тиешелүү аймакта радиациялык жагдай жөнүндө калкка маалымдоо .

4. Геология жана минералдык ресурстар жагындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын радиациялык коопсузлукту камсыз кылуу чойросундогу компетенциясына томонкулор кирет:

1) радиациялык коопсузлукту камсыз кылуу боюнча сунуштарды ишке анырууга комектопуу;

2) онор жайлых жана экологиялык коопсузлук болтугандо кен профилнидеи

возникновения радиационных аварий;

4) реализация мероприятий по ликвидации последствий радиационных аварий на соответствующих территориях;

5) информирование населения о радиационной обстановке на соответствующей территории;

6) разработка реабилитационных программ по приведению хвостохранилищ и горных отвалов, находящихся в ведении уполномоченного государственного органа по чрезвычайным ситуациям, в соответствие с международными критериями радиационной безопасности;

7) осуществление международного сотрудничества в сфере обеспечения радиационной безопасности и выполнение обязательств по международным договорам.

2. К компетенции уполномоченного государственного органа в области здравоохранения в сфере обеспечения радиационной безопасности относятся:

1) участие в разработке и реализации страновых программ в сфере обеспечения радиационной безопасности;

2) разработка нормативных правовых актов, касающихся гигиенических нормативов, правил по работе с источниками ионизирующего излучения;

3) согласование мероприятий по ликвидации последствий радиационных аварий на соответствующих территориях;

4) информирование населения о состоянии здоровья, обусловленного радиационной обстановкой на соответствующей территории;

5) контроль за радиационной обстановкой на соответствующих территориях и учет доз облучения населения;

6) контроль за состоянием хвостохранилищ и горных отвалов на территории Кыргызской Республики.

3. К компетенции уполномоченного государственного органа в области экологии в сфере обеспечения радиационной безопасности относятся:

1) участие в разработке и реализации страновых программ в сфере обеспечения радиационной безопасности;

2) мониторинг радиоактивного загрязнения окружающей среды;

3) участие в принятии решения о размещении на соответствующей территории организаций, учреждений, в том числе оборонного значения, производящих и использующих, перерабатывающих и утилизирующих источники ионизирующего излучения;

4) информирование населения о радиационной обстановке на соответствующей территории.

4. К компетенции уполномоченного государственного органа в области геологии и минеральных ресурсов в сфере обеспечения радиационной безопасности относятся:

1) содействие в реализации предложений по обеспечению радиационной безопасности;

2) экспертиза проектов на работы горного профиля в части промышленной и экологической безопасности;

3) участие в принятии решения о размещении на соответствующей территории

ниндердин долбоорлорун экспертизаюу;

3) иондоиттуруучу нурланну булагын ондурүүчүү, кайра ингеген чыгуучу жана керектен чыгаруучу тоо-кес казып алуучу ондурүштүп уюмдардын, мекемелерин тиешелүү аймакка жайгаштыруу жөнүндө чечимдерди кабыя ашууга катынуу.

5. Радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу чойросундогу көзөмөлдөө жана контролдөө бөюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын компетенциясына томонкулор кирет:

1) радиациялык кырсыктын патыйжасында нурланууга туу болгон калкка жардам корсоңтунуу контролдөо;

2) радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу бөюнча Кыргыз Республикасынын аймагында или-чаралардын аткарылышын контролдөо;

3) радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу бөюнча чөнөмдүк документтердин галантарынын сакталышына контролдоону жүзөгө аныруу;

4) уулу кеп калдыктары комүлгөн жерлердин радиациялык коопсуздугун камсыз кылуу бөюнча ингеген чыккан или-чаралардын аткарылышын контролдөо;

5) Кыргыз Республикасынын аймагында турган уулу кеп калдыктары комүлгөн жерлерди жана кеп тантаналыларынын абалын контролдөо;

6) иондоиттуруучу нурланну булагын ондурүүчүү, найдалануучу, кайра ингеген чыгуучу жана керектен чыгаруучу уюмдарды, мекемелерди, анын ичинде коргонуу маанисендигилерди тиешелүү аймакка жайгаштыруу жөнүндө чечимдерди кабыя алууга катынуу;

7) ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар менен бирдикте радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу чойросундогу контролдоону жана көзөмөлдөону уюнтуруу жана жүргүзүү маселелери бөюнча ээ араалык кызметтаптык жүзөгө аныруу;

8) радиактивдүү материалдарды тиешелүү аймакка алып келүүнү, аларды тиешелүү аймактын чөгүнен тылкапты алып кетүүнү жана аларды транзиттин контролдөо.

6. Жергилиткүү өз алдынча бапкаруу органдарынын радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу чойросундогу компетенциясына томонкулор кирет:

1) радиациялык кырсыктардын болуу коркунучу жана алардын кесенегтерин жооу учурунда ыкчам или-чараларды жүргүзүү;

2) радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу бөюнча жеке жана юридикалык жактардын ишин экономикалык стимулдаштыруу жагында мамлекеттик саясатты жүргүзүү;

3) радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу бөюнча или-чараларды ведомстволук аймактарда уюнтуруу.

7. Бажы иини чойросундогу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын компетенциясына Кыргыз Республикасынын Окмоту тарафынан аныкталуучу тартынке ылайык Кыргыз Республикасынын мамлекеттик чек арасындагы өткорүү нүктегарында радиациялык контролдөо жүргүзүү кирет.”.

7. 13-статьянын он биринчи абзасында “жүзого анырган кызмет адамдарынын, ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын” деген сөздөр “радиациялык коопсуздукуту камсыз кылуу чойросундогу көзөмөлдөөнү жана контролдоону жүзого анырган ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын” деген сөздөрөө алмаштырылсын.

организаций, учреждений горнодобывающего производства, перерабатывающих и утилизирующих источники ионизирующего излучения.

5. К компетенции уполномоченного государственного органа по надзору и контролю в сфере обеспечения радиационной безопасности относятся:

1) контроль за оказанием помощи населению, подвергшемуся облучению в результате радиационной аварии;

2) контроль за выполнением мероприятий на территории Кыргызской Республики по обеспечению радиационной безопасности;

3) осуществление контроля за соблюдением требований нормативной документации по обеспечению радиационной безопасности;

4) контроль за выполнением разработанных мероприятий по обеспечению радиационной безопасности хвостохранилищ;

5) контроль за состоянием хвостохранилищ и горных отвалов, находящихся на территории Кыргызской Республики;

6) участие в принятии решения о размещении на соответствующей территории организаций, учреждений, в том числе оборонного значения, производящих и использующих, перерабатывающих и утилизирующих источники ионизирующего излучения;

7) осуществление международного сотрудничества по вопросам организации и проведения контроля и надзора в сфере обеспечения радиационной безопасности совместно с уполномоченными государственными органами;

8) контроль за ввозом радиоактивных материалов на соответствующую территорию, их вывозом за пределы соответствующей территории и их транзитом.

6. К компетенции органов местного самоуправления в сфере обеспечения радиационной безопасности относятся:

1) проведение оперативных мероприятий в случае угрозы возникновения радиационных аварий и ликвидации их последствий;

2) проведение государственной политики в области экономического стимулирования деятельности физических и юридических лиц по обеспечению радиационной безопасности;

3) организация на подведомственных территориях мероприятий по обеспечению радиационной безопасности.

7. К компетенции уполномоченного государственного органа в сфере таможенного дела относится проведение радиационного контроля в пунктах пропуска на государственной границе Кыргызской Республики в соответствии с порядком, определяемым Правительством Кыргызской Республики.”.

7. В абзаце одиннадцатом статьи 13 слова «уполномоченных государственных органов, осуществляющих» заменить словами «уполномоченного государственного органа по надзору и контролю в сфере обеспечения радиационной безопасности, осуществляющего».

8. Абзац четвертый статьи 18 изложить в следующей редакции:

«план мероприятий по защите работников (персонала) и населения от радиационной аварии и ее последствий, согласованный с органами местного

